

MESTSKÁ ČASŤ BRATISLAVA-PETRŽALKA

Kutlíkova 17, 852 12 Bratislava

A/ Závery a odporúčania analýzy územia z hľadiska vzniku možných mimoriadnych udalostí

Základný zákon nášho štátu „Ústava Slovenskej republiky“ zakotvuje právo každého občana na ochranu života, zdravia a majetku. Vychádzajúc zo zásady plnenia týchto základných ľudských práv, právnická osoba, fyzická osoba, organizácia štátnej správy, samosprávy, ale aj ďalšie právne subjekty sú povinné v rámci svojej miestnej a vecnej pôsobnosti zabezpečiť vyhovujúci a zákonom stanovený stupeň ochrany občana. Cieľom tohto plánu ochrany obyvateľstva je plnenie základných ústavných práv občana, s pohľadom vzniku mimoriadnych udalostí alebo krízových situácií, pri ktorých občanovi hrozí priama ujma na jeho živote, zdraví alebo majetku.

Preto, na základe uvedených skutočností je dôležité dôsledne ovládať zásady krízového riadenia a civilnej ochrany obyvateľstva taktiež postupy, ktorými sa ustanovujú podrobnosti o evakuácii. Je nevyhnutné priebežne vykonávať a na základe praktických a teoretických skúseností zabezpečovať nielen prípravu profesionálnych záchranných zložiek, ale aj samotného občana. Obdobie posledných 10 rokov nás utvrdzuje v tom, že nehody, havárie, prírodné a živelné katastrofy, v súčasnej dobe množiace sa teroristické útoky a súčasná utečenecká kríza alebo iné závažné mimoriadne udalosti si nevyberajú prostriedky, čas ani miesto svojho vzniku.

Aktualizácia Plánu ochrany obyvateľstva mestskej časti Bratislava-Petržalka (ďalej len: „Petržalka“) bola vykonaná **z dôvodu nadobudnutia účinnosti zákona č. 128/2015 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov**, kde podľa Čl. IV predmetného zákona bolo doplnené do zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov s účinnosťou od 1.8.2015 za § 3b nové paragrafové znenie § 3c „Plán ochrany obyvateľstva“. Tento plán je vypracovaný a priebežne aktualizovaný pre potrebu zabezpečenia účinnej ochrany života, zdravia a majetku pred následkami mimoriadnej udalosti tak, ako to ustanovuje:

- a) Podľa § 3c a § 15 ods. 1 písm. a, zák. č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov („Pozn. :Plán ochrany obyvateľstva“ a „Pôsobnosť obce“).
- b) Zákon č. 128/2015 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- c) Štatút hl. m. SR čl. 52 písm. b, (pôsobnosť mestských častí).
- d) Vyhláška MV SR č. 533/2006 Z. z. o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok v znení neskorších zmien a doplnkov.

- e) Vyhláška MV SR č. 532/2006 Z. z o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany v znení neskorších predpisov.

Podľa spracovanej aktuálnej analýzy územia Obvodu Bratislava z hľadiska možností vzniku MU referát krízového riadenia spracoval predmetný „Plán ochrany obyvateľstva“ konkrétne podľa druhu ohrozenia a to na protichemické a proti biologické opatrenia podľa prílohy č. 3 V MV SR 533/2006 z. z.

Nebezpečenstvo ohrozenia bolo aktualizované a prehodené v materiáli: „Analýza územia obvodu Bratislava z hľadiska možných mimoriadnych udalostí (ďalej len „Analýza územia“). Pokiaľ uvažujeme nad ohrozením obyvateľstva Petržalky z pohľadu možností vzniku MU pri výrone NL v statických objektoch vodných zdrojov (chlór) možno vyvodit' záver, že **ohrozenie obyvateľstva neexistuje**, nakoľko vodné zdroje Pečniansky les a čerpacia stanica Starohájska využívajú novú technológiu, kde bol chlór nahradený dávkovaním chlórnanu sodného, ktorý je vyrábaný na mieste elektrolyzou soľného roztoku. Skladujú tu teda už len technickú soľ. Nebezpečenstvo ohrozenia obyvateľov Petržalky nehrozí ani zo strany prevádzkovej – výrobnej havárie v podniku Istrochem a.s. , pretože táto prevádzka a výroba bola zrušená. Z hľadiska technologického zabezpečenia výroby ľadu na Zimnom štadión M. C.- Sklodovskej 1/A, ktorý bol daný do prevádzky v marci 2013 je vo dvoch chladiacich kompresoroch spolu 0,028 t čpavku. Toto množstvo čpavku (NH₃) vo dvoch kompresoroch dokáže v prípade úniku bezpečne rozptýlit' systém havarijného vetrania do vonkajšieho ovzdušia. Toto zariadenie podľa stanoviska konateľ'a podniku bolo riadne overené v stavebnom konaní a Technickou inšpekciou schválené. Chladiace médium v trubkách je propylénglykol, ktorý je bezpečný zdraviu a prírode neškodný materiál.

Na území MČ Bratislava-Petržalka nespadá ani jeden podnik do kategórie A alebo do kategórie B z dôvodu toho, že množstvo vybraných nebezpečných látok prítomných v podniku nedosahuje prahové hodnoty podľa prílohy č. 1 k zákonu č. 128/2015 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov (viď § 3 zák. č. 128/2015 Z. z.).

Severným okrajom Petržalky tečie rieka Dunaj s priemernou šírkou 300 m. S ľavým brehom Dunaja je Petržalka prepojená piatimi mostmi. Po celej dĺžke na území Bratislavy je na pravom brehu, na Petržalskej strane vybudovaná dostatočne odolná hrádza. Najnižšie položené miesto je medzi Starým a mostom SNP, kde v prípade zvýšenia hladiny Dunaja asi na 760 cm sa začína voda vybrežovať a vylievať do priestoru Sadu Janka Kráľa. Hrádzu tu tvorí až Viedenská cesta. Na tomto úseku bolo však začiatkom roku 2010 vybudované mobilné hradenie. Jeho postavenie sa realizuje až pri hladine 850 cm a viac (po vyhlásení III. stupňa povodňovej aktivity a mimoriadnej situácie, tak ako to bolo pri povodni v júni 2013) a pri tendencii ďalšieho stúpania hladiny.

V poslednom období bola vykonaná rekonštrukcia jestvujúcich a výstavba nových protipovodňových konštrukcií: hrádzí, protipovodňových múrikov a mobilných prvkov na ľavom brehu (Prístavný most – most Apollo, most SNP) a pravom brehu rieky Dunaj (most SNP – ochranná hrádza Petržalka Wollfsthäl) sú vybudované na prietok zodpovedajúci Q 1000= 13500 m³/s na ľavom brehu rieky Morava. Konštrukcie na rieke Dunaj okrem konštrukcií v Karlovej Vsi a Devíne, sú navrhované na prietok Q 100 = 11 000 m³ /s.

Celý systém ochrany Bratislavy proti povodňam teda i Petržalky zabezpečuje Slovenský vodohospodársky podnik OZ Bratislava závod Dunaj s využitím havarijných plánov.

Napriek tomu, že výška hladiny Dunaja v roku 2013 (**6. 6. 2013 -1034 cm**) prekročila výšku hladiny Dunaja v roku 2002 (**16. 8. 2002 - 991cm**), možno konštatovať, že situácia v Petržalke bola nepomerne stabilnejšia. Prispelo k tomu najmä vybudovanie prenosných mobilných hradení v najnižšie položených miestach Petržalky a nepochybne skúsenosti všetkých dotknutých orgánov z povodní v roku 2002.

Nebezpečenstvo ohrozenia obyvateľov Petržalky môže nastať pri automobilovej alebo železničnej preprave NL spojených s ich únikom na cestných komunikáciách alebo železničných tratiach alebo teroristickom útoku alebo inom zámernom alebo náhodnom použití.

Únikom biologických NL (MU spojená havária s únikom pri preprave NL chemických a biologických látok.) Nemožno vylúčiť možnosť, že vo vytypovaných priestoroch, kde je predpoklad zhromažďovania väčšieho počtu ľudí napr. : kultúrne, športové alebo obchodné centrá

Sumárne zhodnotenie možného ohrozenia mimoriadnymi udalosťami:

- Povodeň na rieke Dunaj
- Havária, pri preprave NL (chemické, biologické) na cestných komunikáciách alebo železnici, alebo teroristickom útoku alebo inom zámernom alebo náhodnom použití.
Existuje možnosť teroristického útoku, vo vytypovaných priestoroch, kde je predpoklad zhromažďovania:
väčšieho počtu ľudí, môžu byť tieto priestory cieľom tzv. bioterorizmu alebo klasickým cieľom pri použití konvenčných strelných ručných zbraní a výbušnín, napr. obchodné kultúrne alebo športové centrá
- Veľké a plošné požiare môžu vzniknúť v husto obývaných častiach a obchodných centrách Petržalky a na území lesoparku v Petržalke.

V Bratislave dňa: 25.08.2015

Aktualizácia vykonaná 15.2.2019

Spracoval:

Mgr. Anton Dzurdzík v.r.
kancelária starostu
referát krízového riadenia